

Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural

Catalan Institute for Cultural Heritage Research

Memòria anual 2012

Annual Report 2012

PERSONAL

STAFF

Director

Dr. Gabriel Alcalde Gurt

Director tècnic

Dr. Josep Burch Rius

Investigadors i investigadores

Dr. Eliseu Carbonell Camós

Dra. Gemma Domènech Casadevall

Dra. Sophia Vackimes Serret

Investigadores predoctorals

Maria de Lluç Serra Armengol

Lada Servitja Tormo

Investigadores visitants

Dra. Herta Franco (Universidade Estadual Paulista de Sao Paulo, Brasil)

Dra. Cornelia Ann Kammerer (Universitat de Brandeis, USA)

Dra. Santina di Salvo (Università degli Studi di Palermo, Itàlia)

Tècnica en difusió

Anna Pagans Gruartmoner (Comissió de serveis del Departament d'Ensenyament)

Tècnic de la Unitat d'Estudis i Anàlisis

Antoni Rojas Rabaneda

Tècnics vinculats a projectes

Marta Pinsach Batet

Dionisio Pereira González

María Ángeles Corbacho Gandullo

Administrador

Xavier Isern Abadia

Administrativa

Montserrat Vivern Lladó

PROJECTES DE RECERCA COMPETITIVUS

COMPETITIVE RESEARCH PROJECTS

Patrimoni etnològic, societat i cultura marítima (HAR2010-15566). Investigador principal: Eliseu Carbonell

Investigadors: Gemma Domènech, Lada Servitja, Juan Luís Alegret, David Florido, Sabrina Doyon, Juan Antonio Rubio, Juan Antonio Apraiz, Antonio García Allut, Nadia Fava i Alfons Garrido. Organisme: Ministerio de Ciencia e Innovación.

Gestión de Patrimonio en Siria: modelos de catalogación-conservación-museización y explotación sostenible (AECID. 11-CAP1-0563). L'ICRPC participa en aquest projecte del CSIC.

Dinàmica i evolució del poblament al Prepirineu oriental durant la prehistòria: Arqueologia social i comunitària als municipis de Riudaura, Vallfogona de Ripollès i Vidrà. Direcció General de Patrimoni Cultural, Generalitat de Catalunya.

Investigadors principals: Gabriel Alcalde, Vanessa Navarrete (UAB), Jordi Revelles (UAB), Oriol Vila (UAB) i Maria Saña (UAB).

El poblament durant la Prehistòria a la Vall d'en Bas: estudi integrat del jaciment arqueològic de la Dou (Sant Esteve d'en Bas, la Garrotxa). Direcció General de Patrimoni Cultural, Generalitat de Catalunya.

Investigadors principals: Gabriel Alcalde, Maria Saña (UAB) i Enriqueta Pons (MAC-Girona).

Tourism as an instrument of protection and recognition of the cultural heritage of Ethiopia. An analysis and case studies (AECID), dirigit per Lluís Mundet (Universitat de Girona), amb la participació d'investigadors de l'ICRPC (Gabriel Alcalde, Eliseu Carbonell)

ENCÀRRECS

COMMISSIONED PROJECTS

Estudi de criteris i objectius per a la dinamització de l'ús ciutadà i turística de la Ciutadella de Roses. Encàrrec de l'Ajuntament de Roses.

Estudi sobre l'impacte econòmic de la Fundació Gala-Salvador Dalí. Encàrrec: Fundació Gala-Salvador Dalí.

Museu d'Arqueologia de Catalunya: Estudi usuaris xarxes socials. Encàrrec: Museu d'Arqueologia de Catalunya.

Observació de visitants individuals i escolars en grup a les exposicions del CaixaForum Girona. Encàrrec: Fundació "La Caixa".

Planificació, concepció i elaboració del programa de les Jornades sobre la perspectiva de gènere en els museus de Catalunya. Encàrrec: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Elaboració del Pla Director del Museu d'Història de la Ciutat. Fases A i B. Encàrrec: Ajuntament de Girona.

Observatori dels Públics del Patrimoni Cultural de Catalunya. Encàrrec Direcció General del Patrimoni Cultural, Generalitat de Catalunya.

Elaboració d'un informe històric i arqueològic del Collet de St. Antoni de Calonge.

Encàrrec: Josep Maria Esquiús Prat.

Estudi de l'impacte econòmic del Museu Industrial del Ter. Encàrrec: Museu Industrial del

Ter.

Informe sobre la valoració patrimonial del trull d'oli de can Malloí (Palau-Saverdera).

Encàrrec del Consell Comarcal de l'Alt Empordà.

AJUTS PER A LA RECERCA

GRANTS FOR RESEARCH

Ajut per a l'edició del llibre *Emili Blanch i Roig (1897-1996). Arquitectura, patrimoni, compromís*, per part de l'Ajuntament de Girona.

Ajut per a l'edició del llibre *Emili Blanch i Roig (1897-1996). Arquitectura, patrimoni, compromís*, per part de la Fundació Privada: Girona, Universitat i Futur.

Ajut per a la publicació del llibre *Ser o no ser de mar. Arenys: Història, Patrimoni i Antropologia marítima*, per part de la Fundació Museu Marítim.

Ajut per a la publicació del llibre *Ser o no ser de mar. Arenys: Història, Patrimoni i Antropologia marítima*, per part de l'Ajuntament d'Arenys de Mar.

Ajut per al finançament d'actuacions en l'àmbit de la divulgació científica per a "*#Living Heritage! Viu la recerca del patrimoni cultural*" (2012ACDC 00142). Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TREBALLS PUBLICATS PER INVESTIGADORS DE L'ICRPC

PAPERS PUBLISHED BY ICRPC RESEARCHERS

ABELLA, J.; ALCALDE, G. & ROJAS, A. "De la guadaña al forfait. Análisis del uso turístico de los museos etnológicos del Alto Pirineo catalán", *Pasos*, 10-5: 619-628.

ALCALDE, G. "Análisis de la evolución del uso de los museos en España a partir de las encuestas de prácticas culturales", in Iñaki Díaz Balerdi (coord.), *Otras maneras de museizar el patrimonio*: 259-270, Bilbao, Universidad del País Vasco i ARTIUM Centro-Museo Vasco de Arte Contemporáneo.

ALCALDE, G.; BURCH, J.; CARBONELL, E. & DOMÈNECH, G. "Identificaciones patrimoniales en conflicto. Un análisis a partir de tres casos en Cataluña", *Revista Andaluza de Antropología*, 2: 128-148.

ALCALDE, G.; BURCH, J.; FLUVIÀ, M., RIGALL, R. & SALÓ, A. "Existen razones de eficiencia económica en las decisiones de cierre parcial de algunos museos locales? Análisis del caso del Museo Darder (Banyoles) en el contexto de los museos de Cataluña", *Museos y Turismo: Expectativas y realidades*: 195-222. Bilbao, Universidad del País Vasco.

ALCALDE, G.; COLOMINAS, L.; PONS, E.; SAÑA, M. & TORNERO, C. "Excavacions arqueològiques al jaciment de La Dou 2010-2011 (Sant Esteve d'en Bas, La Garrotxa)", *XI Jornades d'Arqueologia de les Comarques de Girona*: 71-78, Girona, Generalitat de Catalunya, Museu d'Arqueologia de Catalunya i Universitat de Girona.

ALCALDE, G. & RUEDA, J.M. "Ecomuseology and local museums in Catalonia (Spain). Influences and coincidences during the 1975-1985 period", in Rogério Amoêda, Sérgio Lira, Cristina Pinheiro, Peter Davis, Michelle Stefano & Gerard Corsane (eds.), *Ecomuseums 2012*: 127-133, Barcelos, Green Lines Institute.

ALCALDE, G. & SERRA, M. de LI. "La utilización de los museos locales en Cataluña en los momentos iniciales de la dictadura franquista", in Antoni Segura, Andreu Mayayo & Teresa Abelló (dirs.), *La dictadura franquista. La institucionalització d'un règim*: 175-184, Barcelona, Universitat de Barcelona.

ALEGRET, J.L & CARBONELL, E. (eds.) *La patrimonialització de la cultura marítima*. Girona, Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural.

BURCH, J.; FIGUERES, M.; ROJAS, A. & VIVO, J. "Musealization to the Iberian Oppidum at Sant Sebastià de la Guarda (Palafrugell, Baix Empordà) and its Public Use", *The Archaeological Musealization Multidisciplinary Intervention in Archaeological Sites for the Conservation, Communication and Culture*, Torino, Umberto Allemandi & C.

BURCH, J.; SAGRERA, J. & VIVO, J. "Poblat ibèric i Castellum de Sant Julià de Ramis", *XI Jornades d'Arqueologia de les Comarques de Girona*: 695-708, Girona, Generalitat de Catalunya, Museu d'Arqueologia de Catalunya i Universitat de Girona.

BURCH, J. & SERVITJA, L. "Un projecte museològic i museogràfic per a un celler de vi. El Centre Enològic i Lúdic Coll de Roses", *Agathon*, 2012/2: 33-36.

CARBONELL CAMÓS, E. "The Fishermen's Beach: Cultural Heritage and Contested Identity in a Touristic Place", *International Journal of Humanities and Social Science*, 2(9): 13-22

CARBONELL CAMÓS, E. "The Catalan Fishermen's Traditional Knowledge of Climate and the Weather: a Distinctive Way of Relating to Nature", *International Journal of Intangible Heritage*, 7: 61-75. (Edició en anglès i coreà).

CARBONELL CAMÓS, E. "Estratègies de legitimació i defensa de la pesca artesanal a Catalunya a través del patrimoni marítim", in Beatriz Santamarina (coord.), *Geopolíticas patrimoniales. De culturas, naturalezas e inmaterialidades*: 141-158, València, Editorial Germania i Associació Valenciana d'Antropologia.

CARBONELL CAMÓS, E. "Sustainability and Cultural Heritage in the Catalan Coast", *American International Journal of Social Science*, 1(1):1-9.

CARBONELL CAMÓS, E. "El temporal de 1911 a Catalunya: La patrimonialització de les catàstrofes naturals", in Joan Lluís Alegret & Eliseu Carbonell (eds.), *La patrimonialització de la cultura marítima* 11-28, Girona, Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural.

DOMÈNECH, G. "Lighthouses: heritage and contemporary uses. The case of Catalonia", in Rogério Amoêda, Sérgio Lira & Cristina Pinheiro (eds.), *Heritage 2012 – 3rd International Conference on Heritage and Sustainable Development*. 1.739-1.748, Barcelos, Green Lines Institute.

DOMÈNECH, G. "La réhabilitation des abattoirs publics en Catalogne", *L'Archéologie industrielle en France*, 60 : 158-162.

DOMÈNECH, G. "Building trades in Catalonia during the modern era. The case of immigration to Girona city", in R. Carvais, A. Guillerme, V. Nègre & J. Sakarovitch (eds.), *Nuts & Bolts of Construction History*, 2: 31-36, París, Éditions A. et J. Picard.

DOMÈNECH, G. "La depuració político social dels arquitectes. El cas d'Emili Blanch", in A. Alcoberro & G. Cattini (eds.), *Entre la construcció nacional i la repressió identitària. Actes de la primera trobada galeusca d'historiadors i historiadores*: 391-398, Barcelona, Museu d'Història de Catalunya.

DOMÈNECH, G. "Emili Blanch y Josep Claret, dos respuestas ante la acción represora", in Alejandra Ibarra Aguirregabiria (ed.), *No es país para jóvenes. Actas del III Encuentro de Jóvenes Investigadores en Historia Contemporánea*, Vitoria-Gasteiz, Instituto Universitario de Historia Social Valentín de Foronda - Valentín de Foronda Gizarte Historiarako Unibertsitate Instituta. Vitoria-Gasteiz.

DOMÈNECH, G. "La depuració político-social dels arquitectes", in Antoni Segura, Andreu Mayayo & Teresa Abelló (dirs.), *La dictadura franquista. La institucionalització d'un règim*: 270-282, Barcelona, Universitat de Barcelona.

DOMÈNECH, G. & GIL, R. M. *El Monestir de Sant Pere de Galligants*, (Quaderns de la Revista de Girona, 161), Girona, Diputació de Girona i La Caixa, 2012.

DOMÈNECH, G. "Josep Claret: Arquitectura utópica para una realidad social", in M.D. Barral, E. Fernández, B. Fernández, J.M. (coords.), *Mirando a Clío: el arte español espejo de su historia. Actas del XVIII Congreso del CEHA*: 1.857-1.868, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela.

DOMÈNECH, G. *Emili Blanch Roig (1897-1996). Arquitectura, patrimoni, compromís*. Girona, Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural.

DOMÈNECH, G. "Problemes i contradiccions en els processos de patrimonialització dels fars a Catalunya", in Joan Lluís Alegret i Eliseu Carbonell (eds.) *La patrimonialització de la cultura marítima*, 41-49, Girona, Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural.

DOMÈNECH, G. & GIL, R.M. "La descoberta dels Pirineus a partir de dos fons fotogràfics de l'Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Girona. Joan Xicart Rigual i Rafael Masó Valentí", *Ibix*, 7: 103-119.

PUIGURIGUER, M.; ALCALDE, G.; BASSOLS, E.; BURJACHS, F.; EXPÓSITO, I.; PLANAGUMÀ, LI.; SAÑA, M. & YLL, E. "14C dating of the last Croscat volcano eruption (Garrotxa Region, NE Iberian Peninsula)", *Geologica Acta*, 10-1: 43-47.

PUIGURIGUER, M.; ALCALDE, G.; BASSOLS, E.; BURJACHS, F.; EXPÓSITO, I.; PLANAGUMÀ, LI. & SAÑA, M. (2012). "Noves datacions per a la cronologia de l'erupció del volcà Croscat (La Garrotxa)", *Annals de la delegació de la Garrotxa de la Institució Catalana d'Història Natural*, 5: 5-11.

ROJAS, A.; CARBONELL, E. & ALCALDE, G. "Oficis tradicionals en fires i mercats de l'Empordà. Ús social i econòmic del patrimoni etnològic". *Revista d'Etnologia*, 38:179-181.

ROJAS, A. "Cultural Events and Cultural Heritage in times of crisis: A Case in Catalonia", in L. Lyck, Ph. Long & A.X. Grige (Eds.), *Celebrate to prosper. Potentials for tourism, festivals and cultural events in time of crisis*: 25-36, Copenhagen, Copenhagen Business School Publications.

ROJAS, A. "Una proposta d'oci i activitat turística a partir del patrimoni cultural: Esdeveniments de divulgació històrica a Catalunya", *Primer Congrés d'Oci i Turisme*: 904-926, Mataró, Ocitur.

ROJAS, A. "Cultural events, cultural heritage, tourism and new media". *Cultural Heritage and Tourism: Trends and Innovative Strategies for Learning and Management, International Journal of Web Based Communities*, 8-1: 73-86.

ROJAS, A. "The Llofriu Cork Harvesting Festival: Territory, Local Identity and Transmission of Cultural Heritage", *International Journal of Humanities and Social Science*, 2/15: 6-12.

SERVITJA, L. (2012) "The Treasure hunt of the night of museums", *Primer Congrés d'Oci i Turisme*: 622-635, Mataró, Ocitur.

VACKIMES, S. "Conill amb xocolata como patrimonio intangible", *I Congrés Internacional. Repensant els límits del patrimoni cultur-natural*, València, Associació Valenciana d'Antropologia.

VACKIMES, S. (2012) "De rampas y pasarelas: los museos Guggenheim como espacios artísticos genéricos". *Museos y Turismo: Expectativas y realidades*: 141-153, Bilbao, Universidad del País Vasco.

COMUNICACIONS PRESENTADES A CONGRESSOS, SEMINARIS I REUNIONS CIENTÍFIQUES

PAPERS PRESENTED AT CONFERENCES, SEMINARS AND SCIENTIFIC MEETINGS

ALCALDE, G. & RUEDA, J.M. "Ecomuseology and local museums in Catalonia (Spain). Influences and coincidences during the 1975-1985 period", in Rogério Amoêda, Sérgio Lira, Cristina Pinheiro, Peter Davis, Michelle Stefano & Gerard Corsane (eds.), *Ecomuseums 2012*. Organitza: Green Lines Institute. Seixal, del 19 al 21 de setembre.

BURCH, J; CASTANYER, P.; NOLLA, JM. & TREMOLEDA, J. "Formes de poblament i ocupació de l'àmbit rural des del baix imperi a l'època visigoda al nord-est català", Les campagnes face aux mutations de leur temps. Villae et domaines à la fin de l'Antiquité et au début du Moyen Âge". *Circa Villam. IX Rencontres d'Archéologie Pyrénées-Méditerranée, Journées d'Étude sur le monde rural à l'époque romaine*. Organitza: Université de Pau et des Pays de l'Adour. Loupian, 15 i 16 de novembre.

CARBONELL CAMÓS, E. "Not just any port after a storm: patronage, political opportunism, cultural heritage, and maritime identity on the Catalan Coast", *12th EASA Biennial Conference: Uncertainty and disquiet*. Organitza: Université de Paris Ouest-Nanterre-La Défense. Paris, del 10 al 13 de juliol.

CARBONELL CAMÓS, E. "Els sabers d'abans i els reptes d'ara, o com la recuperació dels sabers etnoclimàtics es pot relacionar amb el canvi climàtic", *Col·loqui: Patrimoni cultural immaterial i desenvolupament sostenible*. Organitza: Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana i Centre Unesco de Catalunya. Barcelona, 9 i 10 de juliol.

CARBONELL CAMÓS, E. "Estratègies de legitimació i defensa de la pesca artesanal a Catalunya a través del patrimoni marítim", *I Congrés Internacional. Repensant els límits del patrimoni cultur-natural*. Organitza: Associació Valenciana d'Antropologia. Museu Valencià d'Antropologia. València, del 21 al 24 de novembre.

CARBONELL CAMÓS, E. "El afecto en la distancia: la enseñanza de la Etnografía en un campus virtual". Taller tecnologías digitales y abiertas para la enseñanza online. Universitat Oberta de Catalunya. Barcelona, 27 i 28 de novembre de 2012.

CARBONELL CAMÓS, E. "El patrimoni immaterial: El repte conceptual". *Jornada Antropòlogues i antropòlegs davant el repte del patrimoni immaterial. Grup de treball: patrimoni immaterial i conflicte*. Organitza : Institut Català d'Antropologia. Barcelona, 29 de novembre.

CARBONELL CAMÓS, E. & TORRA, E. "Les filles del mar. La dona i el mar en la societat catalana", *III Jornada de recerca local: Patrimoni i Història Marítima*. Museu Marítim de Barcelona, Barcelona, 1 de desembre.

COLONESE A., ZANCHETTA G., FALLICK A.E., MANGANELLI G., SAÑA M., ALCALDE G., NEBOT J. "Stable Isotope Palaeoecology of Early-middle Holocene Land Snail shells from Western Mediterranean: Data from Bauma del Serrat del Pont (Spain)". *AIQUA congress 2012. The Transition from Natural to Anthropogenic-dominated Environmental Change in Italy and the Surrounding Regions since the Neolithic*. Organitza: Dipartimento di Scienze della Terra, Università di Pisa, Istituto Nazionale di Geofisica e Vulcanologia, Istituto di Geoscienze e Georisorse-CNR, Società Toscana di Scienze Naturali. Pisa, del 15 al 17 de febrer.

COLONESE A., ZANCHETTA G., FALLICK A.E., ALCALDE, G., MANGANELLI G., NEBOT J. & SAÑA, M. "Deciphering Holocene land snail shell stable isotopes in the Iberian Peninsula: the

case of Bauma del Serrat del Pont (Catalonia)". *III Reunión Científica de Arqueomalacología de la Península Ibérica*. Organitza: Universidad de Cádiz, CEI-Mar i HVM-440. Cádiz, 3 i 4 de desembre.

DOMÈNECH, G. "Lighthouses: heritage and contemporary uses. The case of Catalonia" a *Heritage 2012. 3rd International Conference on Heritage and Sustainable Development*. Organitza: Green Lines Institute. Porto, del 19 al 22 de juny.

DOMÈNECH, G. "Building trades in Catalonia during the modern era. The case of immigration to Girona city", *4th International Congress Construction History*. Organitza: École Nationale Supérieure d'Architecture Paris-Malaquais, École Nationale Supérieure d'Architecture Paris La Villette, École Nationale Supérieure d'Architecture de Versailles i Conservatoire National des Arts et Métiers. París, del 3 al 7 de juliol.

DOMÈNECH, G. "Art or religion? The destruction of religious art during the Spanish Civil War", *CIHA 2012. The Challenge of the Object. 33rd Congress of the International Committee of the History or Art*. Organitza: Germanischen Nationalmuseums. Nuremberg, del 16 al 21 de juliol.

ROJAS, A. (2012) "Potenciales no explorados para la interpretación del patrimonio en eventos de recreación histórica", *XI Jornadas AIP Asociación para la Interpretación del Patrimonio. Intérpretes del Patrimonio: La mediación entre el legado natural y cultural y la sociedad*. Organitza: Asociación para la Interpretación del Patrimonio. Palencia, 8 i 9 de març.

ROJAS, A. "Una proposta d'oci i activitat turística a partir del patrimoni cultural: esdeveniments de divulgació històrica a Catalunya", *Primer Congrès d'Oci i Turisme*. Organitza: Ocitur. Mataró, del 16 al 18 de maig.

SERRA, M. de LI. "Artistic and cultural relations between East and West: the impact of Oriental art in the Museums of Catalonia in the Nineteenth-century", *International Symposium East-West: Artistic and Technological Contaminations*. Organitza: Politecnico di Milano, 13 de desembre.

SERVITJA, L. "When the Museum Design Presents the Objects out of Context", *CIHA 2012. The Challenge of the Object. 33rd Congress of the International Committee of the History or Art*. Organitza: Germanischen Nationalmuseums. Nuremberg, del 16 al 21 de juliol.

SERVITJA, L. "Análisis del papel de los centros de interpretación de la cultura marítima en Cataluña: el caso del MARAM", *VIII Congreso. El futuro de los proyectos patrimoniales y*

museísticos: Innovaciones en tiempos de crisis. Organitza: Universidad del País Vasco. Donostia – San Sebastian, 18 i 19 d'octubre.

VACKIMES, S. “Exposición de una crisis epidemiológica: La amenaza de Andrómeda de Robert Crichton”, *I Congreso Internacional a Medicina na Literatura*. Organitza: Universidade da Coruña e a Universidade de Santiago de Compostela. A Coruña - Santiago, del 26 al 28 de setembre.

VACKIMES, S. “Conill amb xocolata como patrimonio intangible”, *I Congrés Internacional. Repensant els límits del patrimoni cultur-natural*. Organitza: Associació Valenciana d'Antropologia. Museu Valencià d'Antropologia. València, del 21 al 24 de novembre.

ASSISTÈNCIA A CONGRESSOS, REUNIONS I SEMINARIS

PARTICIPATION AT CONFERENCES, MEETINGS AND SEMINARS

Eliseu Carbonell, *XI Trobada d'Etnologia Marítima*. Museu Marítim de Barcelona. Barcelona 15 de novembre .

Vackimes, Sophia. Assistència al *XVI European Association of Museums of the History of Medical Sciences Conference*. “*Hidden Stories. What do medical objects tell and how can we make them speak?*”. Berlin, Museum of Medical History at the Charité, del 13 al 15 de setembre.

INVESTIGADORES VISITANTS

VISITING RESEARCHERS

Dra. Herta Franco (juliol-agost). És professora a la Universidade Estadual Paulista de Sao Paulo, Brasil. Ha realitzat la seva estada en el marc del Programa Santander Universidades de Becas Iberoamericanas para Jóvenes Profesores e Investigadores, i la seva recerca s'ha centrat en la influència de l'arquitectura contemporània catalana al Brasil.

Dra. Cornelia Ann Kammerer (juny-novembre). És professora a la Heller School for Social Policy and Management, de la Universitat de Brandeis (USA). Ha realitzat treball de camp a Tailàndia i els Estats Units en l'àmbit de l'antropologia del parentiu i l'antropologia de la salut. Actualment s'interessa en l'estudi de la cultura popular. En el marc de la seva estada a l'ICRPC, la Dra. Kammerer ha iniciat un treball de camp sobre la cultura i les tradició gegantera a Catalunya.

Dra. Santina di Salvo (novembre-desembre). És professora del Departament d'Arquitectura de la Università degli Studi di Palermo. Ha estat realitzant treball de camp en relació a les presentacions museogràfiques de jaciments arqueològics de Catalunya.

DOCÈNCIA EN PROGRAMES DE MÀSTER I POSTGRAU

TEACHING AT MASTER'S AND POSTGRADUATE PROGRAMS

Gabriel Alcalde, docència de l'assignatura "Bases ideològiques en la gestió del patrimoni cultural", al màster *La Gestió del Patrimoni Cultural en l'Àmbit Local*, Universitat de Girona. Curs 2011-2012.

Gabriel Alcalde, docència de l'assignatura "Gestió turística del patrimoni i llocs patrimoni de la Humanitat", al *Màster de Turisme Cultural*, Universitat de Girona. Curs 2011-2012.

Josep Burch, docència de les assignatures "Models d'Organització i gestió del Patrimoni cultural en l'àmbit local" i "Mètodes de recerca en patrimoni cultural", al màster *La Gestió del Patrimoni Cultural en l'Àmbit Local*, Universitat de Girona. Curs 2011-2012.

Eliseu Carbonell, docència del curs "Stratégies de légitimation social et défense de la pêche artisanale en Catalogne à travers le patrimoine maritime", en el seminari "Étude des sociétés côtières. Des communautés de pêcheurs à la gouvernance de l'espace côtier: regards critiques", al màster *Evolution, Patrimoine Naturel et Sociétés*, Muséum National d'Histoire Naturelle de Paris. Curs 2011-2012.

Eliseu Carbonell, docència del curs "Cultural Heritage", al *Master on Development of Sustainable Tourism*, University of Addis-Ababa. Curs 2011-2012.

Gemma Domènech, docència de l'assignatura "La conservació i restauració del Patrimoni cultural", al màster *La Gestió del Patrimoni Cultural en l'Àmbit Local*, Universitat de Girona. Curs 2011-2012

DIRECCIÓ DE TREBALLS FINALS DE MÀSTER

MASTERS DEGREE SUPERVISION

Gabriel Alcalde i Irma Hernández (Universidad Nacional Autónoma de México), direcció del treball final de màster de Marco Antonio Flores, *El patrimonio como expresión ideológica durante la dictadura en México: 1910*. Màster *La gestió del patrimoni cultural en l'àmbit local*, Universitat de Girona. Curs 2011-2012.

Gabriel Alcalde i Dolors Vidal (UdG), direcció del treball final de màster de Milena Oliveras, *La implicació dels museus de Girona amb el turisme*. Màster *de Turisme cultural*, Universitat de Girona. Curs 2011-12.

Josep Burch, direcció del treball final de màster d'Enric Martí, *La secció arqueològica del GEIEG*. Màster *La gestió del patrimoni cultural en l'àmbit local*, Universitat de Girona. Curs 2011-2012

Josep Burch, direcció del treball final de màster d'Adriana Geladó, *La transformació de la vila de Pals (Baix Empordà). De l'essència medieval al creixement urbanístic i sociodemogràfic actual*. Màster *La gestió del patrimoni cultural en l'àmbit local*, Universitat de Girona. Curs 2011-2012.

Eliseu Carbonell, direcció del treball de recerca de final de màster de David Ferrer Pérez, *La pesca de Roses (s. XVI-XXI) i l'actualització de l'inventari del patrimoni immoble marítim-pesquer de la vila. Un patrimoni cultural en perill?* Màster *La gestió del patrimoni cultural en l'àmbit local*, Universitat de Girona. Curs 2011-2012.

Gemma Domènech i Gabriel Alcalde, direcció del treball de recerca de final de màster de Mònica Àlvarez Calderón, *Patrimoni Indià a Vilanova i la Geltrú. La petjada arquitectònica i urbanística a la ciutat*. Màster *La gestió del patrimoni cultural en l'àmbit local*, Universitat de Girona. Curs 2012-2013.

COMISSIONS DE TESIS DOCTORALS

DOCTORAL THESES COMMITTEES

ALCALDE, G., President de la comissió d'avaluació de la tesi doctoral *Els visitants infantils dels museus gironins en el marc d'una visita familiar i no organitzada*, de Lada Servitja, dirigida pel Dr. Josep Burch. Universitat de Girona, 20 de novembre.

ALCALDE, G., Secretari de la comissió d'avaluació de la tesi doctoral *El patrimonio cultural territorial. Historia, paisaje y gestión en Metepec, Puebla (México)*, de Mariano Castellanos, dirigida pel Dr. Eduard Carbonell. Universitat de Girona, 12 de desembre.

TESIS DOCTORALS

DOCTORAL THESES

Lada Servita, tesi doctoral *Els visitants infantils dels museus gironins en el marc d'una visita familiar i no organitzada*, defensada la Facultat de Lletres de la Universitat de Girona el 28 de novembre de 2012. Qualificació d'apte *cum laudem*. Direcció: Josep Burch.

PARTICIPACIÓ EN CURSOS, SEMINARIS, TAULES RODONES O PRESENTACIONS DE LLIBRES

PARTICIPATION IN COURSES, SEMINARS, ROUNDTABLES AND BOOK PRESENTATIONS

Gabriel Alcalde, sessió sobre “Les rendibilitats del patrimoni, en el curs estiu *Museus i patrimoni en el territori. Rendibilitats i complicitats*. Universitat de Lleida. Lleida, 10 de juliol.

Gabriel Alcalde, presenta la comunicació sobre “Patrimonis turístics” a les *III Jornades sobre Turisme Cultural i Patrimoni. Turisme i patrimoni: noves relacions en temps de crisi*. Universitat de Lleida. Lleida, 3 de maig.

Eliseu Carbonell, presenta la comunicació “Valoración patrimonial del sector pesquero”, al *Encuentro Patrimonio industrial y turismo*. Universidad Internacional Menéndez Pelayo. El Ferrol, 20 de juliol de 2012.

SEMINARI DE L'INSTITUT: L'Anarquisme com a tradició política: Patrimoni Cultural, Antropologia i Ecologia

INSTITUTE'S SEMINAR

Organitza: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural, amb la col·laboració de de l'Obra Social “La Caixa”. Lloc de realització: Barcelona, Pati Manning, 10 i 11 de maig.

Professor convidat: **Brian Morris** (Goldsmiths College, Universitat de Londres). Amb la participació de: **Ermengol Gassiot** (Universitat Autònoma de Barcelona) i **Ignasi Terradas** (Universitat de Barcelona).

Programa: Brian Morris: “Reflexions sobre Antropologia i Anarquisme”; Brian Morris: “La crisi ecològica: Ecologia i Anarquisme”; Ermengol Gassiot: “Més enllà de l'Estat, la construcció social del Patrimoni”; Brian Morris: “Cultura i nacionalisme: L'Anarquisme com a tradició política”; Ignasi Terradas: “El Dret sense Estat”; Brian Morris: “Colin Ward i les polítiques de comunitat”.

ORGANITZACIÓ DE SEMINARIS I TAULARODONES

ORGANIZATION OF SEMINARS AND ROUNDTABLES

Seminari

La recerca en patrimoni cultural

Girona, Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural. 13, 26 i 27 de novembre. Organitzat en el marc del projecte *Capacity Building for Researchers and Professionals for the Development of Sustainable Tourism in Ethiopia* (AECID-UdG)

Programa: Sophia Vackimes *Museums and patrimony; storage areas or mirrors?* Maria de Lluç Serra *The role of museums in Catalonia during the first years of the Francoist dictatorship*; Isber Sabine *Cultural Heritage Management in Syria*; Antoni Rojas *ICRPC: Commissioned Projects*;

Nina Kammerer *Local Perspectives and Participatory Research for Sustainable Tourism and Development*, Gemma Domènech *Cultural Heritage & Architecture*; Eliseu Carbonell *The research in Maritime Heritage in Catalonia*

Taula rodona

Què vol dir ser de mar?

Barcelona, Facultat de Geografia i Història, Universitat de Barcelona. 20 d'abril Organitza: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural i Departament d'Antropologia Cultural i Història d'Amèrica i Àfrica de la Universitat de Barcelona.

Participants: Joan Lluís Alegret (UdG), Ignasi Terradas (UB), Enric Garcia (MMB), David Florido (US), Juan A. Rubio-Ardanaz (UE), Juan A. Apraiz (UPV), Ángeles Corbacho (UPO), Nadia Fava (UdG), Miguel Doñate (UB) i Pablo Romero (UB). Modera: Eliseu Carbonell (ICRPC)

PUBLICACIONS DE L'ICRPC

ICRPC PUBLICATIONS

SOLA, T. *La eternidad ya no vive aquí. Un glosario de pecados museísticos*, (Llibres de l'ICRPC, 8), Girona, Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural.

DOMÈNECH, G. *Emili Blanch Roig (1897-1996). Arquitectura, patrimoni, compromís*, (Llibres de l'ICRPC, 9), Girona, Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural.

ALEGRET, J.L. & CARBONELL CAMÓS, E. *La patrimonialització de la cultura marítima*, (Llibres de l'ICRPC, 10), Girona, Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural.

FROMM, A. *Museus i representació: realitat, demagògia o fantasia? Museums and representation: Reality, demagogy or fantasy?* Conferències 4, Girona, Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural.

COL-LABORACIONS AMB ALTRES ORGANITZACIONS

COLLABORATIONS WITH OTHER ORGANIZATIONS

Gabriel Alcalde (ICRPC-UdG), membre de la Comissió Executiva de la Junta de Museus de Catalunya.

Gabriel Alcalde, membre del consell de redacció de *Mnemosine. Revista Catalana de Museologia*, editada per l'Associació de Museòlegs de Catalunya.

Gabriel Alcalde, membre del Comitè científic del *VIII Congreso. El futuro de los proyectos patrimoniales y museísticos: Innovaciones en tiempos de crisis*, organitzat per la Universidad del País Vasco, OIASSO, LHPM-UQAM i Université Lumière 2.

Gabriel Alcalde, participa en la redacció del reglament del Museu de la Terrissa de Quart.

Gabriel Alcalde i Josep Burch, formen part del Collegio Docenti del doctorat *Recupero dei Contesti Antichi e Processi Innovativi dell'Architettura*, de la Università degli Studi di Palermo.

Gabriel Alcalde, en representació de l'ICRPC, és membre del Comitè de direcció de l'Escola de Doctorat de la Universitat de Girona.

Josep Burch, membre de Consell científic de la sèrie *Agathón, Recupero e fruizione dei Costesti Antichi*, editada per la Università degli Studi di Palermo. Dipartimento di Progetto e Costruzione Edilizia.

Josep Burch, membre de la Comissió de Recerca d'Arqueologia i Paleontologia de Catalunya, Generalitat de Catalunya

Eliseu Carbonell Camós, membre del consell de redacció d'*Argo. Revista del patrimoni i la cultura marítima*.

Gemma Domènech, membre del Consell de les Arts i de la Cultura de Girona, Ajuntament de Girona.

Conveni de col·laboració entre l'ICRPC i la UdG a través del qual el personal investigador doctor de l'ICRPC participa en la docència i en la direcció de treballs de recerca del màster de la Universitat de Girona *La gestió del patrimoni cultural en l'àmbit local*.

L'ICRPC col·labora en l'Estudi sobre els Equipaments de Difusió i interpretació (EDIs), desenvolupat per la Direcció General de Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya.

L'ICRPC participa en el Campus Euromediterrani del Turisme i l'Aigua i és responsable de la línia "Eficàcia de la gestió de centres patrimonials".

SOCIALITZACIÓ DEL CONEIXEMENT

PUBLIC OUTREACH

Eliseu Carbonell. Presentació de l'exposició: "Nanses, de terra a mar", organitzada per l'associació *Barques a Vela Llatina "El Mamelló"*, de Pineda de Mar. Sala Municipal d'Exposicions de Pineda de Mar, 26 de maig de 2012

Eliseu Carbonell participa al programa televisiu *Thalassa* titulat "Llevantades", emès per TV3 el dia 29 de juny.

Gemma Domènech, "Guerra i patrimoni. La musealització de la catedral de Girona" conferència en el grau en Història de l'Art de la Universitat de Girona, 1 de març.

Conferència de Sophia Vackimes *¿Museos y ciencia o museos y censura?* Cicle de conferències "Museus història i ciències naturals". Col·loquis de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i la Tècnica, Barcelona, 6 de març.

Conferència de Sophia Vackimes *¿Monstruos, pociones secretas y pases mágicos en exposiciones de ciencia moderna?* En el seminari *Toc, Toc, Hi ha lloc? La història en els museus de ciència*. Organitzat per Institució Milà i Fontanals del CSIC, Residència d'Investigadors, Museu d'Història de la Medicina de Catalunya i Museu de Ciències Naturals. Delegació del CSIC a Catalunya, 14 de maig.

Conferència de Sophia Vackimes *Bestias, hombres y mutantes: un panorama cinematográfico*. En el marc del Cicle Cine i Ciència dins els Col·loquis de la SCHCT. Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 8 de març.

Organització del "#Living Heritage! Viu la recerca del patrimoni cultural". Novembre.

Exposició *Una passejada per l'arqueologia*. Exposició de caràcter itinerant dedicada a difondre les característiques i les formes d'ús del patrimoni arqueològic en el NE de Catalunya. Ha estat organitzada per l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural, amb la col·laboració del Museu d'Arqueologia de Catalunya i d'Iberiagraeca, en el marc del projecte de recerca *La patrimonialització de l'arqueologia. Conceptualitzacions i usos actuals del patrimoni arqueològic* (HAR2008-00132). Durant el 2012 s'ha presentat Roses, Banyoles, Calonge, Tossa de Mar, Empúries i Girona.

Presentació del llibre editat per l'ICRPC *Ser o no ser de mar. Arenys: historia, patrimoni i Antropologia marítima*, a la Biblioteca P. Fidel Fita d'Arenys de Mar, el 24 de febrer. Amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Arenys de Mar, la Confraria de Pescadors de Sant Elm i el Museu Marítim de Barcelona.

Universitat Autònoma de Barcelona, Institut Català de Recerca en patrimoni Cultural i Ajuntament de Vallfogona de Ripollès, organitzen, a Vallfogona de Ripollès, els dies 6 i 7 d'abril, les *Jornades Arqueològiques de Vallfogona de Ripollès*.